

FYBA
Sem II

History - I

Q.P. Code : 01494

18/4/17
25 copies
(02 pages)

[Time : 3 Hours]

[Marks : 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Figures to the right indicate marks to sub-questions.

- Q. 1. Attempt **any two** questions from the following :
- a) Assess the contribution of Ramkrishna mission to social reform movement. 10
  - b) Write a detailed note on Singh Sabha movement. 10
  - c) Discuss the effects of the reform movements on Indian Society and Culture. 10
- Q. 2. Attempt **any two** questions from the following :
- a) Review the stages in the development of western education in India. 10
  - b) Trace the growth of press in India. 10
  - c) State the various modes of transport in the British period. 10
- Q. 3. Attempt **any two** questions from the following :
- a) Explain the revenue settlements introduced in India with special reference to Mahalwari system. 10
  - b) Elaborate on the different forms of economic drain as stated in the 'Drain Theory'. 10
  - c) What were the causes for the decline of handicraft industry in India? 10
- Q. 4. Attempt **any two** questions from the following :
- a) Examine the position of women in India between 1857 and 1947. 10
  - b) Describe the role of Dr. Babasaheb Ambedkar as an emancipator of depressed classes. 10
  - c) Give a brief account of tribal uprisings in India before independence. 10
- Q. 5. Write a short notes on (**any two**) :
- a) Satyashodhak Samaj 10
  - b) Impact of Western Education 10
  - c) Commercialization of Agriculture 10
  - d) Peasant's movements in India 10

TURN OVER

(मराठी रुपांतर)
(वेळ : ३ तास)

(गुण : १००)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :

- अ) भारतीय सुधारणा चळवळीत रामकृष्ण मिशनच्या योगदानाचे मुल्यांकन करा. १०
ब) सिंग सभा चळवळ ह्यावर सविस्तर टिप लिहा. १०
क) सुधारणा चळवळीच्या भारतीय समाज व संस्कृतीवरील परिणामांची चर्चा करा. १०

प्र.२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :

- अ) भारतातील पाश्चात्य शिक्षणाच्या विकासातील टप्प्यांचा आढावा घ्या. १०
ब) भारतातील वृत्तपत्रांच्या बाढीचा मागोवा घ्या. १०
क) ब्रिटीश काळातील दळणवळणाच्या विविध साधनांची माहिती द्या. १०

प्र.३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :

- अ) महालक्षारी पद्धतीच्या विशेष संदर्भात भारतात सुरु केलेल्या विविध महसूल व्यवस्था स्पष्ट करा. १०
ब) आर्थिक निःसारणाच्या सिद्धांतानुसार आर्थिक निःसारणाच्या विविध प्रकारांची माहिती द्या. १०
क) भारतीय हस्तोद्योगांच्या न्हासाची कारणे सांगा. १०

प्र.४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :

- अ) इ.स. १८५७ ते १९४७ या कालखंडातील भारतीय स्त्रीयांच्या परिस्थितीचे परिक्षण करा. १०
ब) दलितांचे उद्धारक म्हणून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या भूमिकेचे वर्णन करा. १०
क) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील भारतीय आदिवासींच्या चळवळीची थोडक्यात माहिती द्या. १०

प्र.५. खालील टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- अ) सत्यशोधक समाज १०
ब) पाश्चात्य शिक्षणाचा परिणाम १०
क) शेतीचे व्यापारीकरण १०
ड) भारतातील शेतकऱ्यांच्या चळवळी १०